

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 24P/9/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419201022
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radovan Beňo
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2021:6419201022.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Radovanom Beňom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa F. A., Z.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: D. O., Z.. XX.XX.XXXX, B. P. E. XXX/X, XXX XX A., zastúpená JUDr. Luciou Luptákovou, advokátkou so sídlom Československej armády 198/31, 967 01 Kremnica, a otca: F. A., Z.. XX.XX.XXXX, B. O. V. Č.. XX, XXX XX O. V., v konaní o návrhu matky na uloženie zákazu styku otca s maloletým, takto

rozhodol:

Súd z a k a z u j e styk otca F. A., Z.. XX.XX.XXXX, s maloletým F. A., Z.. XX.XX.XXXX.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 20P/26/2016 zo dňa 23.08.2016 v časti úpravy styku otca s maloletým.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

Otec maloletého F. A., Z.. XX.XX.XXXX, je p o v i n ý nahradíť trovy konania štátu vo výške 419,42 Eur Slovenskej republike na účet Okresného súdu Žiar nad Hronom do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Dňa 20.03.2019 bol Okresnému súdu Žiar nad Hronom doručený návrh matky mal. F. A., Z.. XX.XX.XXXX, na uloženie zákazu styku otca s maloletým. Súčasne žiadala aj nariadiť neodkladné opatrenie v tomto zmysle.

2. V návrhu uviedla, že s otcom dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od júla 2015. V čase podania návrhu žil otec na adrese B. C. XX, A. so svojou starou matkou. Na výživu syna riadne neprispieval. So synom sa stretával každý druhý víkend v zmysle rozsudku o úprave styku. V sobotu 16.03.2019 bol maloletý u otca, matka bola v práci v súvislosti s voľbami. O 18:15 hod. matke zavolať jej otec, že maloletý prišiel od svojho otca domov, že musel ujsť, lebo otec sa strašne opil. Matka hneď prišla domov, syn bol v šoku, triasol sa, bol spotený a v papučkách. Povedal matke, že otec je strašne opitý a povedal mu, že ak sa do minúty nezbalí a nevypadne, tak ho zabije. Vykričal mu, že kvôli nemu bol vo väzení (v minulosti bol otec odsúdený za nebezpečné prenasledovanie matky dieťaťa). Otec mal povedať synovi, že sa u neho nemá už nikdy ukazovať. Maloletý matke povedal, že otca sa bojí a už ho nechce nikdy vidieť. Nebolo to prvýkrát čo sa otec opil v prítomnosti maloletého. Matka viackrát po návratoch syna z domácnosti otca pozorovala na ňom nepokoj, strach, chodil nevyspatý, unavený. Matka uviedla, že otec dieťaťa je agresívny a má obavu o zdravie a život syna.

3. Tunajší súd uznesením č.k. 24P/9/2019-31 zo dňa 26.03.2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal otcovi styk s mal. F. A. do rozhodnutia vo veci samej. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa

17.06.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoP/24/2019 zo dňa 05.06.2019.

4. Otec maloletého v odvolaní proti uzneseniu o neodkladnom opatrení a následne v písomnom vyjadrení zo dňa 26.06.2019 uviedol, že k matkou uvádzanému incidentu zo dňa 16.03.2019 vôbec nedošlo, matka nehovorila pravdu a syn rozhovor so sociálnymi pracovníkmi buď vôbec neabsolvoval, alebo pod vplyvom matky neuviedol čo sa reálne stalo. V daný deň mal otec syna u seba v domácnosti svojej starej matky. V čase medzi 09:00 až 11:00 hod. otec nebol doma, bol pomáhať s nákupmi svojej matke. Stretol svojho švagra P. Q., ktorý ich aj so synom pozval na návštevu, varili kotlíkovú fazuľovicu. Otec s maloletým prišli do domácnosti otcovho švagra okolo 13:00 hod. Otec z návštevy medzi 15:00 a 17:00 hod. dočasne odišiel, s čím bol syn uzrozmenný, ostal sa hrať s bratrancami videohry. Chlapci švagra oklamali, že otec súhlasil s tým, že môžu ísť sami k babke. Okolo 16:30 hod. odišiel mal. F. s bratrancom X. k babke. Otec prišiel k svojej starej matke okolo 17:30 hod., vytýkal synovi, že oklamali švagra a kázal im zbalit' videohru. Bratranec X. išiel následne sám pešo domov. Otec mal s mal. F. následne rozhovor o dodržiavaní pravidiel a klamaní, na čo syn reagoval odmietavo, urazil sa. Následne otec odišiel na toaletu a keď sa vrátil, syn ani jeho bratranec X. tam už neboli, odišli domov. Mal. F. teda odišiel k matke preto, že sa na otca urazil, keďže mu vyčítal jeho správanie, nebolo to zo strachu z otca. Tiež nie sú pravdou tvrdenia, že otec má problémy s alkoholom a že sa synovi nedostatočne venuje, keď je u neho. V predmetný deň vypil za celý deň tri pivá. Otec je s mal. F. naďalej v kontakte, väčšinou cez telefón jeho bratranca X.. Na narodeniny mu doniesol darčeky pred jeho školou. Z rozhovorov a osobných stretnutí so synom je otec presvedčený, že maloletý sa ho nebojí a chce s ním tráviť čas.

5. Súd nariadil vo veci pojednávania v dňoch 26.09.2019, 05.12.2019 a 02.03.2021, na ktorých vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, výsluchom svedkov ako aj účastníkov konania a oboznámil sa s obsahom vypracovaného znaleckého posudku.

6. Z pripojeného spisu súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 20P/26/2016 zo dňa 23.08.2016 bol mal. F. A. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 75,- Eur mesačne. Tiež bol upravený styk otca s maloletým tak, že otec bol oprávnený sa s ním stretávať každý nepárny týždeň od piatku 16:00 hod. do nedele 18:00 hod., každý párný rok od 01.07. od 08:00 hod. do 15.7. do 18:00 hod., každý nepárny rok od 01.08. od 08:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod., každý párný rok od 23.12. od 16:00 hod. do 25.12. do 18:00 hod., každý nepárny rok od 26.12. od 08:00 hod. do 02.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod., počas veľkonočných sviatkov v nepárnom roku od nedele 14:00 hod. do pondelka 18:00 hod. s tým, že odovzdávanie a preberanie maloletého bude prebiehať pred vchodom bytového domu matky.

7. Rozsudkom OS Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/87/2016 zo dňa 06.07.2016 bol otec maloletého uznaný za vinného z prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), b), c), ods. 2 písm. a) Tr. zákona, a to za skutok spočívajúci v tom, že od augusta 2015, kedy vyhodil matku ich dieťaťa zo spoločnej domácnosti až do 28.03.2016 ju neustále prenasledoval tak, že si proti jej vôli vynucoval stretnutia, mnohokrát denne jej telefonoval a písal SMS správy, v ktorých jej vulgárne nadával a vyhrážal sa jej zabitím, vykrikoval na ňu pod oknami bytu, v ktorom býva so svojimi rodičmi a s maloletým, následne dňa 28.03.2016 v priestoroch autobusovej stanice v A. pred očami ich syna ju fyzicky napadol, vykrúcal jej ruku, udrel ju hlavou do oblasti tváre. Za to mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov so skúšobnou dobou 36 mesiacov, ktorý mu bol neskôr premenený na nepodmienečný trest, ktorý vykonával s prihladením na započítanie väzby od 02.07.2017 do 25.03.2018.

8. Rozsudkom OS Žiar nad Hronom sp. zn. 1T/96/2016 zo dňa 16.11.2016 bol otec maloletého uznaný za vinného z prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), b), c), ods. 2 písm. a) Tr. zákona, a to za skutok spočívajúci v tom, že od 06.07.2016, kedy bol prepustený z väzby, do 24.08.2016 opakovane prostredníctvom SMS správ obťažoval svoju bývalú družku - matku ich spoločného dieťaťa, v správach jej vulgárne nadával, vynucoval si s ňou stretnutia a vyhrážal sa jej ublížením až likvidáciou jej a jej rodinných príslušníkov, pričom toto konanie neustále stupňoval. Za to mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, ktorý vykonával s prihladením na započítanie väzby od 16.11.2016 do 24.02.2017.

9. Rozsudkom OS Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/29/2019 zo dňa 11.12.2019 bol otec maloletého uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. e) Tr. zákona, a to za skutok spočívajúci v tom, že dňa 25.07.2018

V. A. fyzicky napadol inú osobu a spôsobil jej zranenia. Za to mu bol uložený trest domáceho väzenia vo výmere 18 mesiacov.

10. Z pripojených priestupkových spisov súd zistil, že otec maloletého bol rozhodnutím Okresného úradu Žiar nad Hronom, odbor všeobecnej vnútornej správy č. OU-ZH-OVVS-2016/000941,002483 zo dňa 21.07.2016, právoplatným dňa 03.02.2017, uznaný za vinného zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch, ktorého sa dopustil tým, že od 12.09.2015 do 12.12.2015 písal vulgárne SMS správy starej matke maloletého M. O. a dňa 12.12.2015 jej vulgárne nadával pred jej bytom, v ktorom žijú aj matka s maloletým.

11. Otec maloletého bol tiež rozkazom u uložení sankcie za priestupok Okresného úradu Žiar nad Hronom, odbor všeobecnej vnútornej správy č. OU-ZH-OVVS-2017/011376 zo dňa 09.10.2017, právoplatným dňa 02.11.2017, uznaný za vinného zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) a e) zákona o priestupkoch, ktorého sa dopustil tým, že dňa 01.07.2017 pod vplyvom alkoholu písal vulgárne SMS matke maloletého a vulgárne nadával jej, ako aj starej matke dieťaťa pred ich bytom.

12. Zo správy Mestskej polície A. zo dňa 24.10.2019 ďalej vyplýva, že dňa 22.06.2019 o 04:05 hod. bolo hliadkou zistené, že na námestí v A. sa okrem iných osôb nachádza otec maloletého, ktorý na verejnom priestranstve požíva alkoholické nápoje, ruší nočný klud a znečisťuje verejné priestranstvo.

13. Z pracovného posudku zamestnávateľa otca F. C. K., s.r.o., A. zo dňa 29.04.2019 vyplýva, že k práci pristupuje zodpovedne, zamestnávateľ nemá žiadne výhrady voči jeho pracovnej morálke a osobným vlastnostiam. Mal negatívne výsledky pri kontrolách zamestnancov na požitie alkoholických nápojov, omamných a psychotropných látok. Z lustrácie v systéme Sociálnej poisťovne vyplýva, že otec ukončil svoje zamestnanie v uvedenej spoločnosti ku dňu 31.08.2020.

14. Zo správy UPSVaR B. Š., pracovisko Ž. Z. O. zo dňa 25.03.2019 súd zistil, že dňa 22.03.2019 bolo vykonané sociálne šetrenie v domácnosti matky. Matka s maloletým a jej rodičmi bývajú v 4-izbovom byte, kde sú vhodné podmienky na starostlivosť o dieťa. Pri pohovore matka uviedla, že otec dieťaťa navštevuje pohostinstvá a užíva alkohol aj v čase, keď má v starostlivosti syna. Maloletý sa s otcom chce stretávať, matka to rešpektovala. Od incidentu dňa 16.03.2019 jej syn tvrdí, že s otcom sa nechce stretávať, ani telefonicky rozprávať. Mal. F. pri rozhovore uviedol, že otec býva s prababkou a cez víkendy k nej chodia bratrance, s ktorými sa rád hráva. Hlavne pre toto sa tam tešil. Keď bol u otca, čas trávil tak, že otec pil pivo a fajčil, nehral sa s ním. Otec veľakrát odišiel z domu, keď bol u neho. Otec pred ním veľakrát škaredo hovoril na mamu, čo sa mu nepáčilo, vymýšľal si na ňu nepravdivé veci. Aj v minulosti sa stalo, že otec pil alkohol, keď bol maloletý u neho, alebo ho zobral do krčmy, kde pil pivo. V sobotu 16.03.2019 to bolo veľmi zlé, musel od otca ujsť, lebo otec sa veľmi opil a kričal po ňom hrozné veci. Otec ráno odišiel do mesta a keď sa vrátil, bolo na ňom vidieť a cítiť, že mal trochu vypité. Potom ho otec zobral s otcovým kamarátom do krčmy, neskôr mu zavolať taxík, ktorý mal. F. odviezol k bratrancovi a otec šiel ďalej s kamarátom do krčmy. Maloletý sa potom vrátil aj s bratrancom k prastarkej. Keď sa otec asi po hodine vrátil domov, bol riadne opitý, maloletému vykrikoval, že bol v base kvôli nemu, že má zmiznúť, lebo ho zabije. Maloletý uviedol, že sa otca veľmi bál a utekal domov. Otec v rámci sociálneho šetrenia v marci 2019 uviedol, že so synom má dobrý vzťah a chce sa s ním naďalej stretávať. Uviedol, že v sobotu 16.03.2019 sa nič nestalo, syn od neho normálne odišiel, aj keď nemusel. Otec sa nevedel vyjadriť k dôvodu odchodu syna. Priznal, že v ten deň mal vypité, ale bola to len náhoda, inak s alkoholom nemá problém.

15. Zo správy z poradenského procesu Referátu poradensko - psychologických služieb UPSVaR B. Š., pracovisko Ž. Z. O. zo dňa 04.11.2019 súd zistil, že v roku 2018 sa uskutočnili na referáte 2 stretnutia zamerané na realizáciu styku otca so synom. Mal. F. v rozhovoroch v roku 2018 uvádzal, že k otcovi chodí pravidelne, najmä kvôli babke, bratrancom a niekedy aj kvôli otcovi. Nepáčilo sa mu, ako sa vulgárne vyjadruje na adresu mamy, venoval sa mu málo. Počas stretnutia dňa 16.10.2019 maloletý uviedol, že už je kľudnejší, ale stále sa nechce s otcom stretávať. S otcom sa stretol iba párkrát v meste, ale necítil sa príjemne. Povedal, že sa ho bojí, lebo vtedy keď sa to stalo, otec po ňom strašne húkal.

16. Zo správy zo šetrenia pomerov zo dňa 20.11.2020, nachádzajúcej sa v pripojenom spise sp. zn. 27P/46/2020 (konanie o návrhu otca na zníženie výživného) súd zistil, že pri šetrení v domácnosti matky dňa 09.11.2020 bol vykonaný aj pohovor s mal. F., ktorý uviedol, že s otcom sa nestretáva a ani nechce, aby sa to zmenilo, želá si, aby to zostalo naďalej tak, aby sa s ním otec nemohol stretávať.

17. Pri výsluchu, ktorý bol vykonaný zo strany konajúceho sudcu dňa 28.10.2019 v rodinnom prostredí dieťaťa len za prítomnosti kolízneho opatrovníka, mal. F. A. uviedol, že k otcovi chodieval každú druhú sobotu a nedeľu spávať, bolo tam tak stredne. Otec pil aj keď bol maloletý u neho, často chodili do krčiem. Opísal udalosť, že otec prišiel opitý a povedal mu, že ak sa do 5 minút nezbalí, tak ho zabije, potom utiekol. Odvtedy sa stretnú len náhodne v meste, ale vtedy sa maloletý bojí. Bojí sa, že sa to ešte raz stane. Netelefonujú si ani nie sú v inom kontakte. S otcom sa nechce vôbec stretávať.

18. Zo znaleckého posudku č. 48/2020 zo dňa 11.08.2020 znalkyne PhDr. Marty Halašovej, PhD. z odboru psychológie súd zistil, že čo sa týka osobnostných vlastností matky maloletého, ich štruktúra je bez patologických fenoménov v zmysle porúch osobnosti, so známami osobnostnej nezrelosti a nepripravenosti na plnenie aktuálnych životných úloh. Prítomné sú u nej známky adaptačných ťažkostí, intrapsychické napätie. V jej prežívaní rezonujú hlavne osobné témy. Mal. F. je pevnou súčasťou jej rodinného konceptu, zistená bola tendencia prisudzovať nadlimitné vývinové kompetencie dieťaťu (preťažovanie zodpovednosťou a rozhodovaním, spôsobujúce destabilizáciu jeho psychiky). Čo sa týka otca maloletého, k vyšetreniu pristupoval mrzuto, signalizoval nedostatok času, celkovo vyšetrenie bagatelizoval, rovnako vyjadrenia matky a syna. Jeho osobnostná štruktúra sa vyznačuje nezrelou, labilnou emocionalitou, osobnou a partnerskou neistotou, výraznejšími agresívnymi tendenciami. Sú prítomné trvalé maladaptívne osobnostné charakteristiky, známky porúch myslenia neboli zistené. Zistené boli náznaky polyvalentnej poruchy osobnosti (paranoidnej, emočne nestabilnej - impulzívny typ, histriónskej a anankastickej), ktoré sa môžu aktivovať hlavne v náročných a záťažových situáciách. Jeho partnerské vzťahy komplikuje nezodpovednosť, hádavosť, chronická konfliktnosť, odcudzenosť rodine, sklon k nadmernému požívaniu alkoholu. Prejavuje menej úprimné pocity viny a ľútosti s popieraním vnútornej agresivity, čo nevedie k zmenám v jeho budúcom správaní. Prognóza psychoterapeutickej zmeny je zlá, dobrá vôľa je skôr účelová a opadne po skončení problémov so štátnymi inštitúciami. V prežívaní otca sú len naznačené osobné témy a téma syna. Možno u neho konštatovať nedostatok akejkoľvek výchovnej stratégie, jeho pôsobenie na dieťa je bez formatívnej, podpornej alebo pomocnej zložky. V rámci vyšetrenia mal. Michala bolo zistené, že jeho psychický stav je destabilizovaný v súvislosti s neadekvátnym správaním otca voči nemu (neadekvátna osobná opatera a starostlivosť), negatívnymi pocitmi z fragmentov jeho zážitkov počas disharmonického spolužitia rodičov a po skončení ich spolužitia. Kontakt so znalkyňou nadväzoval v napätí, zdržiaval sa pri matke, vyhýbal sa aj očnému kontaktu s otcom, s úľavou odišiel so znalkyňou do vedľajšej vyšetrovacej miestnosti. Na otázku čo najradšej robil s otcom, uviedol, že nič, otec kukal do mobilu, on sa hral na Playstation, tešil sa iba na bratrancov, na videohry a na starkú. Matku vníma ako ľúbiacu, otca ako kričiaceho (neverí, že sa to zmení). Má strach s otca, trasie sa, keď vníma jeho prítomnosť v okolí bytu. Je u neho podvedome sformovaný model nekompletnej rodiny (s matkou a matkinými rodičmi). Matku vníma ako najdôležitejšiu osobu v rodine. Otca z rodinného konceptu podvedome vytesňuje a nahrádza ho osobou dedka zo strany matky. Podľa záverov znalkyne maloletý v súčasnosti nedokáže zaujať objektívny postoj k svojim rodičom, jeho postoj sa formuje na základe subjektívnych zážitkov s ich pravidelnosťou, výraznosťou a emocionálnymi atribútmi. Aj keď je možné, že s odstupom času sú predmetné zážitky maloletého počas posledného realizovaného kontaktu s otcom (marec 2019) vo výchovnom prostredí matky oživované a fixované (vedome aj nevedome), zdá sa, že majú reálny základ, maloletý ich s vysokou pravdepodobnosťou zažil, skôr vierohodne ich popísal a sú dôvodom odmietania kontaktu s otcom. Podľa znalkyne je v záujme maloletého, aby starostlivosť o neho zabezpečovala matka, z hľadiska jeho zdravého psychického vývoja aktuálne nie je vhodné stretávanie sa maloletého s otcom. Na základe výsledkov psychologického vyšetrenia možno z vyššie uvedených dôvodov odporučiť dočasný zákaz styku s otcom. U otca doposiaľ nemožno konštatovať konštruktívnu sebareflexiu, svoje predmetné správanie popiera, všetku vinu za komplikácie vzťahov pripisuje matke dieťaťa a samotnému maloletému. U otca je nutná dlhodobá odborná psychiatrická a psychologická korekcia uvedených problémových až patologických čŕt, až kým otec neprijme a neosvedčí praktizovanie princípov zodpovedného rodičovstva.

19. Svedkyňa M. O. - matka matky maloletého pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že vzťahy jej dcéry s otcom dieťaťa sa postupne zhoršovali. V súčasnosti keď mal. F. uvidí otca aj na ulici, začne sa triasť a potom z ulice ujde. Maloletý nemá k otcovi už žiadny vzťah, nakoľko bol svedkom rôznych incidentov, ako rozkopaných dverí a pod. Maloletý sa sťažoval, že keď je u otca, tak otec leží len na manzardke a musí ho obsluhovať. V zime sa jej stalo, že počas prechádzky s mal. F. otec dieťaťa vybehol z pohostinstva, kde svedkyňu objal, tvrdil, že má zlý vzťah s rodičmi. Zjavne bol pod vplyvom alkoholu. Svedkyňa vybavila u svojho syna, aby otca dieťaťa odviezol domov. O pol hodiny keď vnučka sprchovala, prišiel otec dieťaťa,

ktorý kopal do dverí, vulgárne jej nadával. Mal. F. vybehol zo sprchy a bol všetkého svedkom. Svedkyňa žije s maloletým v spoločnej domácnosti. Odkedy má otec zákaz styku, je dieťa oveľa pokojnejšie.

20. Svedok P. O. - otec matky maloletého pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že mal. F. sa otca bojí. Napr. v lete sa stalo, že sa maloletý bicykloval, pričom svedok bol na balkóne a keď mal. syn uvidel otca, tak vbehol na bicykli do dvora, skryl sa do krbového sedenia a kričal: „Otec je tam, otec je tam!“ Na jar cez voľby sa stalo, že v čase keď manželka a dcéra neboli doma, večer okolo 18:00-18:15 hod. maloletý búchal na dvere. Bol obutý iba v papučkách s tým, že pod pazuchou mal veci, vetrovku a batoh s tým, že prišiel, že otec mu povedal, že ak do 5 min. nevypadne tak ho zabije. Tak mu to povedal malý. Keď mal ísť maloletý k otcovi, bol z toho nervózny.

21. Právna zástupkyňa matky vo svojich prednesoch na pojednávaniach uviedla, že zákaz styku otca so synom je v záujme dieťaťa, a to z hľadiska ohrozenia jeho fyzického aj psychického zdravia, a tiež ohrozenia jeho mravného vývoja a z hľadiska nevhodnosti životného príkladu otca so zreteľom na spôsob jeho života. Otec vystavuje mal. stresovým a nestabilným situáciám, neprejavuje o neho skutočný záujem spočívajúci v spoločných aktivitách, hrách, vytváraní spoločných záujmov a väzieb. Naopak nevhodným životným štýlom, najmä nadmerným užívaním alkoholických nápojov len umocňuje nezáujem mal. sa s ním stretávať a vyvoláva u mal. strach z neho. Samotný mal. uviedol, že k otcovi chodí len preto, že sa teší na babku a bratrancov, otec v jeho prítomnosti pil a fajčil, nehral sa s ním, často odišiel z domu a škaredo sa vyjadroval na adresu jeho matky. Otec bol agresívny od začiatku spolužitia s matkou. Agresivita sa vystupňovala po narodení maloletého, nemal pohodlie ako predtým, zbil matku aj pred maloletým, nadával jej. Po odchode matky zo spoločnej domácnosti nadávky, osočovanie, prenasledovanie a vyhrážanie z jeho strany neprestali. Na poslednom pojednávaní právna zástupkyňa poukázala na závery vypracovaného znaleckého posudku, kedy znalkyňa odporučila dočasne zakázať styk otca s maloletým s tým, že tento zákaz styku by mal trvať dovtedy, kým sa otec nepodrobí psychiatrickému a psychologickému liečeniu s tým, že predloží výsledky, z ktorých bude možné usúdiť, že jeho správanie sa zmenilo a že je vhodné, aby sa s maloletým stretával.

22. Z výsluchu matky maloletého na pojednávaniach súd zistil, že syn k otcovi nechce chodiť a bojí sa ho. S otcom mali problémy aj keď ešte bývali v jednej domácnosti. Bil matku, neustále je urážal, nadával jej a bol pri tom aj syn. Aj po odchode zo spoločnej domácnosti matke neustále vyvolával, písal SMS správy, kde sa jej vyhrážal a nadával jej. Opitý im rozbil schránky v bytovom dome, rozkopal im dvere na byte. Mal. F. matke hovorieval, že otec sa s ním nehra, keď je u neho, len leží, pozerá televízor, pije pivo a fajčí. Chodil od otca nevyspatý a smutný, hovoril, že u otca nemôže spať. Otec jej po maloletom odkazoval rôzne vyhrážky. Keď chcela ísť s maloletým na dovolenku, žiadala otca, aby si vymenili víkendy, nechcela, aby k nemu maloletý nešiel. Otec potom maloletého mesiac vydieral, že bude robiť čo chce, inak na dovolenku nepôjde. Otec sa o maloletého nikdy poriadne nestaral, nikdy s ním nebol sám celý deň, vždy s nimi bol niekto, kto sa o maloletého postaral. Maloletý má strednú formu ADHD, potrebuje ustálený režim. Od nariadenia neodkladného opatrenia, čo maloletý k otcovi nechodí, je pokojnejší, lepšie spí, darí sa mu v škole, nie je taký nervózny. Keď sa v meste stretli s otcom, maloletý k nemu išiel len aby nekričal a nebolo zle. Cez leto 2019 otec pod vplyvom alkoholu podpálil pamätný veniec na dome, v ktorom býva matka a hádzal zapálené zápalky do pivnice, nevedelo mu, že hore spí jeho syn.

23. Na pojednávaní dňa 02.03.2021 matka zotrvala na svojom návrhu. Uviedla, že maloletý sa s otcom nestretáva, žiadnym spôsobom spolu nekomunikujú. V minulosti mal problém aj so zaspávaním, neustále kontroloval okná, či sa otec nepohybuje v blízkosti ich obydlia. V súčasnosti všetky tieto problémové prejavy v jeho správaní vymizli. Nedávno lekárka konštatovala zlepšenie čo sa týka diagnózy ADHD u maloletého. Nestretávanie sa maloletého s otcom má priaznivý vplyv na jeho psychický stav.

24. Otec maloletého na pojednávaniach uviedol, že podľa jeho názoru je to všetko vymyslená vec, pričom konanie matky je motivované jej žiarlivosťou odkedy si otec našiel priateľku. Nie je pravda, že sa ho syn bojí. Matka aj s jej rodičmi na neho podávajú zbytočné trestné oznámenia. Alkoholické nápoje nepožíva, pretože potom by nemohol vykonávať svoju prácu ako zoraďovač, brusič a nástrojár a je v 24 hod. pohotovosti.

25. Na pojednávaní dňa 02.03.2021 otec uviedol, že nesúhlasí so závermi znaleckého posudku. Naposledy bol v kontakte so synom dňa 21.10.2020 prostredníctvom telefonického hovoru cez mobil otcovho synovca, maloletý bol v tom čase v škole. Počas tohto hovoru mu syn rozprával, že kedy si

pre neho príde a že by chcel byť s ním. Podľa názoru otca prezentované odmietanie stretávania sa s ním zo strany maloletého vychádza z manipulácie zo strany rodiny jeho matky, syn sa ich bojí a bojí sa povedať, že by sa chcel s otcom stretávať. Otec uviedol, že sa nezúčastnil na žiadnom odbornom stretnutí s psychológom, resp. psychiatrom, kde by riešil svoj vzťah k synovi a stretávanie sa s ním. Aktuálne má uložený trest domáceho väzenia a je nezamestnaný.

26. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 25 ods. 3 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

27. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo základného princípu vyplývajúceho zo zákona o rodine, ako aj z Dohovoru o právach dieťaťa, podľa ktorého záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

28. Zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom predstavuje veľký zásah do rodičovských práv a k obmedzeniu tohto práva môže dôjsť v zmysle § 25 ods. 3 zákona o rodine len ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, pričom aj podľa Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 9 bod 3, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. Zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom predstavuje špecifický druh obmedzenia rodičovských práv, ktoré je možné použiť len v nevyhnutných prípadoch. Je potrebné zdôrazniť, že dôvodom na zákaz styku môžu byť len skutočnosti na strane dieťaťa. Dôvodom zákazu styku rodiča s dieťaťom nie sú vzájomné konflikty rodičov a nespracovanie ukončenia partnerského vzťahu.

29. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rodičia s maloletým od leta 2015 nežijú v spoločnej domácnosti, dieťa je v starostlivosti matky. Po ukončení spolužitia dochádzalo zo strany otca voči matke dieťaťa k verbálnym útokom, prostredníctvom telefónu a SMS správ ju osočoval, vulgárne jej nadával, vyhrážal sa jej ublížením na zdraví až fyzickou likvidáciou, došlo k jej napadnutiu zo strany otca na autobusovej stanici v A. v marci 2016 za prítomnosti mal. F.. Za toto konanie bol otec dvakrát právoplatne odsúdený za prečin nebezpečného prenasledovania, pričom vykonával aj trest odňatia slobody. Okrem toho otec dieťaťa bol viackrát uznaný za vinného zo spáchania priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu, obdobne spočívajúcich v zasielaní vulgárnych a výhražných SMS správ matke dieťaťa a tiež jej matke, ako aj nadávania im pred bytom, v ktorom s maloletým bývajú. Naposledy bol otec odsúdený v trestnom konaní za ublíženie na zdraví (inej osobe) a výtržníctvo, ktorých sa dopustil dňa 25.07.2018.

30. Aj s poukazom na závery vypracovaného znaleckého posudku z odboru psychológie dospel súd k záveru, že v osobnosti otca sú prítomné negatívne vlastnosti, ktoré sa prejavujú najmä v záťažových situáciách, vedú u neho k zvýšenej verbálnej, ale aj fyzickej agresivite. Hoci otec v priebehu konania

popieral nadmerné požívanie alkoholu, bolo preukázané, že sa opakovane protiprávneho správania dopustil práve pod vplyvom alkoholu, naposledy priestupku zo dňa 22.06.2019, kedy v nočných hodinách požíval na verejnom priestranstve alkoholické nápoje a rušil nočný klud. Sklony k jeho nadužívaniu zistila u otca aj znalkyňa, pričom je zrejmé, že po požití alkoholu sa otec stáva agresívnejším a jeho správanie ťažšie ovládateľným. Samotný maloletý vo svojich výpovediach pred sociálnym kurátorom i pred sudcom pri jeho výsluchu v domácom prostredí uviedol, že otec požíval alkoholické nápoje aj v čase, keď bol syn v jeho starostlivosti v rámci ich súdom upraveného styku. Napriek uvedeným nedostatkom v osobnostnej výbave a správaní otca predovšetkým voči matke dieťaťa samotný maloletý aj po rozchode rodičov domácnosť otca dobrovoľne navštevoval. Sám však prezentoval, že nebol s obsahom jeho stretnutí s otcom spokojný, pociťoval nedostatok záujmu z jeho strany, stretnutia s otcom realizoval aj za účelom možnosti tráviť čas so svojou prastarou matkou a bratrancami. Uvedený stav pretrvával až do marca 2019, kedy malo dôjsť k incidentu, pri ktorom otec počas pobytu maloletého v jeho domácnosti pod vplyvom alkoholu maloletému vyčítal, že bol kvôli nemu vo väzení (hoci bol odsúdený za prečiny nebezpečného prenasledovania, kde poškodenou bola matka dieťaťa) a mal sa maloletému vyhrážať, na čo dieťa reagovalo útekom do domácnosti matky. Hoci otec v priebehu konania spochybňoval tvrdenia maloletého týkajúce sa opisu predmetných udalostí, pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci nebolo nevyhnutné bez pochybností zisťovať ich skutočný priebeh a detaily. Bolo totiž jednoznačne preukázané, že od uvedeného obdobia objektívne nastala v postoji maloletého k otcovi a k stretávaniu sa s ním výrazná zmena, nakoľko dieťa začalo stretávanie s otcom odmietať a opakovane prezentovalo z otca strach a nepríjemné pocity aj len pri ich náhodných stretnutiach v meste. Na svojom postoji maloletý zotrval aj pri poslednom šetrení pomerov a rozhovore s ním zo strany sociálneho kurátora dňa 09.11.2020. Súd dospel aj s poukazom na závery znaleckého posudku k záveru, že u maloletého nastal v jeho vzťahu s otcom zlom ako vyvrcholenie dlhodobého, roky trvajúceho napätia, nepohody a nedostatočného záujmu zo strany otca. Tieto boli podporované dlhodobým agresívnym a konfliktným postojom otca k matke dieťaťa, kedy otec nebol schopný svoje antagonistické nastavenie voči matke potlačiť v dostatočnej miere na to, aby tým negatívne neovplyvňoval emocionálne prežívanie dieťaťa, čo v konečnom dôsledku viedlo k neurotizácii dieťaťa a k určitým negatívnym prejavom v jeho psychickom zdraví. Aktuálna antipatia maloletého k otcovi je teda dôsledkom jeho dlhodobého prežívania a opakovaných negatívnych zážitkov, ktorým bol vystavený a bol ich napriek svojmu malému veku nútený spracúvať. Otec vo svojom neprimeranom, až protiprávnom správaní voči matke dieťaťa, resp. jej rodičom pokračoval dlhodobo a nijako pritom nedbal na emočné prežívanie a pocity maloletého, ktorý bol prítomný či už pri fyzickom napadnutí svojej matky zo strany otca, ako aj jeho kriku a vulgárnom nadávaní a osočovaní matky, ktoré sa opakovane dialo aj pred bytovým domom, v ktorom maloletý býva. Je teda zrejmé, že otec nebol schopný vcítiť sa do prežívania svojho dieťaťa a nezáležalo mu na jeho pocitoch. Aj znalkyňa u otca konštatovala nedostatok výchovnej stratégie, jeho pôsobenie na dieťa je bez formatívnej, podpornej alebo pomocnej zložky. Otec teda nie je za aktuálneho stavu spôsobilý prispieť k zdravému najmä osobnostnému vývinu maloletého, poskytnúť mu vhodné vzorce správania, formovať ho žiaducim smerom a svojím rodičovským pôsobením pozitívne dopĺňať výchovu maloletého zo strany jeho matky.

31. Súd zdôrazňuje, že v zmysle zákona pri svojom rozhodovaní vychádza z aktuálneho skutkového stavu, pričom predovšetkým v súvislosti s konaniami vo veciach starostlivosti o maloleté deti aj právna úprava predpokladá, že môže dôjsť k relevantnej zmene pomerov. Ani v prejednávanej veci nie je vylúčené, aj s prihliadnutím na vek maloletého, že v budúcnosti môže dôjsť k úprave jeho vzťahu s otcom, čo by mohlo byť dôvodom na zmenu rozhodnutia o ich vzájomnom stretávaní. Za súčasného stavu však súd dospel k záveru, že v najlepšom záujme mal. F. bude naďalej zákaz stretávania sa otca s ním, ktoré by ešte stále bolo spôsobilé prispievať k zhoršovaniu jeho psychického stavu a emočného prežívania. Návrh matky preto súd s poukazom na vykonané dokazovanie považoval za dôvodný a vyhovel mu.

32. O trovách konania medzi účastníkmi súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, nakoľko v priebehu konania súd nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie.

33. V konaní vznikli štátu trovy v podobe nákladov znaleckého dokazovania. Uznesením č.k. 24P/9/2019-214 zo dňa 25.01.2021 súd priznal znalkyni PhDr. Marte Halašovej, PhD. znalečné vo výške 719,42 Eur. Z tejto sumy časť vo výške 300,- Eur bola znalkyni vyplatená z preddavku zloženého otcom maloletého a zvyšná časť 419,42 Eur bude vyplatená z rozpočtových prostriedkov štátu. Hoci aktuálna procesná úprava neobsahuje výslovné pravidlá pre rozhodovanie o trovách štátu v civilnom konaní,

s poukazom na čl. 3 základných princípov Civilného mimosporového poriadku má súd za to, že je možné analogicky vychádzať z predošlej úpravy v § 148 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb., podľa ktorej štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal. Vypracovanie znaleckého posudku v prejednávanej veci bolo odôvodnené potrebou zistenia skutočného stavu veci, aby bolo možné rozhodnúť v záujme maloletého dieťaťa. S poukazom na predmet tohto konkrétneho konania, ktorým bol návrh matky na zákaz styku otca s dieťaťom, ktorý súd na základe vykonaného dokazovania vyhodnotil ako dôvodný, je potrebné konštatovať, že otec maloletého, ktorý s návrhom nesúhlasil, bol v konaní neúspešný. Z tohto dôvodu ho súd zaviazal na nahradenie zvyšnej časti trov štátu vo výške 419,42 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.